

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 4. Vtrùm Deus simul cum alijs entibus sit maius bonum, quàm
Deus solus. Vel æquale. Vel minus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

num est, vt bonitas eius maior sit omnibus omnium aliorum entium tam impossibilium, quam possibilium bonitatibus, non solum distributiue, sed etiam collectiue sumptis, hoc est, non solum singulis seorsim, sed etiam toto earum omnium aggregato collectim, siue tota bonitate coalescente ex omnibus illis, Quod vtrumque venit probandum per argumenta facta, vt vnicuique consideranti, & ea ad vtrumque casum applicanti innotescet. Vtrum autem Deus solus, aut æque, aut magis bonus sit, quam est aggregatum resultans ex ipso Deo, & ex omnibus alijs entibus, q. sequente examinabitur.

QVÆSTIO IV.

Virum Deus simul cum alijs entibus sit maius bonum, quam Deus solus; vel æquale; vel minus.

- 67 **S**uppono primò, duas hinc imprimis debere distinguere quæstiones, quas immeritò confundunt aliqui. Prima est, an Deus per coniunctionem cum alijs entibus perfectior in se, atque adeò magis bonus, quam esset sine illis, euadat. Secunda, an aggregatum ex Deo, & ex alijs entibus sit in se maius bonum, quam Deus solus. Vtraque à nobis decidenda.
- 68 **S**uppono secundò, Auctores communiter dumtaxat agere ad propositum de coniuncto ex Deo, & creaturis existentibus, aut etiam possibilibus. Ego verò vniuersaliter agam de coniuncto ex Deo, & omnibus alijs entibus etiam impossibilibus. Quandoquidem entibus quoque impossibilibus sua conuenit bonitas intra ipsorum statum quiditatum, prout supra disp. 15. q. 9. proposit. 4. exposui.
- 69 **S**uppono terciò, Auctores communiter tantum vertere in dubium, an aggregatum ex Deo, & creaturis sit maius bonum, quam Deus solus; an non, sed æquale; non examinantes speciatim, (quod viderim), an sit bonum minus. Quod tamen ego dignum examine, atque determinatione censeo.
- 70 **I**gitur circa secundam quæstionem propositam suppositione primà, quam potissimum Auctores versant, Durand. in 1. dist. 43. q. 3. docet, bonum diuinum, & bonum creatum, siue complexum ex vtroque aliquid melius esse saltem extensiuè, quam solum bonum diuinum. Consentiant Soar. lib. 1. de Deo cap. 5. num. 3. Arriag. disp. 27. de voluntate Dei. num. 77. & Card. de Lugo disp. 2. de Incarat. sect. 4. num. 63. concedentes, tale complexum extensiuè quidem esse melius bono diuino solo; non verò intensiuè. Communis tamen sententia absolutè pronuntiat, aggregatum ex Deo, & creaturis melius, seu maius bonum non esse, quam est Deus solus. Ita tenent S. Thom. in 3. dist. 6. q. 2. art. 3. & q. 5. de Malo art. 1. S. Bonau. in 1. dist. 2. art. 1. q. 1. Fasol. 1. p. q. 6. art. 2. dubit. vnic. eum Nazario, Molina, Zumel, & Trigoso à se relatis. Recupit. lib. 4. de Deo q. 6. Vekenus de Deo disp. 3. cap. 4. Quiros 1. p. tom. 1. in explic. S. Th. q. 4. art. 2. dub. 3. Et alij communiter, qui controversiam istam attingunt. Quam nonnulli, vt Recupit. Veken. & Quiros de solo nomine, siue de solo modo loquendi potius, quam de re esse arbitrantur. Quandoquidem omnes vtrius-

que sententiæ Auctores in his duobus conueniant, quòd tota bonitas creaturæ eminenter continetur in Deo, & quòd (cum creatura nihilominus in se bona sit) Deus, & creatura plura bona sunt, quam Deus solus; dissidiumque superest dumtaxat, an complexum vtriusque, etsi propter primum non possit dici intensiuè melius, quam solus Deus, possit extensiuè saltem dici melius propter secundum.

Propositio 1.

Deus per coniunctionem cum alijs entibus nullatenus euadit in se perfectior, seu magis bonus, quam sine illis esset.

Hæc propositio priori ex duobus quæstionibus distinctis suppositione primà respondens apud omnes est in confesso. Pro eaque potissimum faciunt ea verba August. ab aliquibus circa quæstionem alteram non bene usurpata ex lib. 6. de Trin. cap. 8. *Cum adhaerescit creatura Creatori, illa fit maior, quam erat, non ille.* Clarius tamen stat pro illa S. Tho. 1. 2. q. 34. art. 3. ad 2. dum examinans propositionem illam. *Illud quod est optimum nullo addito potest fieri melius.* Concedit, illam procedere de optimo simpliciter, per cuius participationem omnia sunt bona, vnde ex nullius additione fit melius. Deum quippe per nullam omnino perfectionem, seu bonitatem à se distinctam perfici posse, seu melior fieri, quam sine illa esset, latè est à nobis demonstratum, q. 2. proposit. 6 in qua hæc continetur; aliaque proinde, aut maiore probatione non eget.

Propositio 2.

Complexum ex Deo, & creaturis non est melius, seu non est maius bonum, quam Deus solus.

Ratio est. Quia, vt ostendimus q. 2. proposit. 4. Deus eminenter continet in se totam omnino perfectionem, seu bonitatem creaturarum tum eminentià virtutis, tum eminentià æquivalentiæ; atque ita Deus nec minus valere, nec minus estimabilis, & amabilis, atque adeò nec minus bonus esse potest solus, quam est complexum ex Deo & creaturis coalescens. Cum enim creaturæ nihil omnino bonitatis addant tali complexo, quod non esset iam meliori modo præcontentum in solo Deo, nihil profecto valoris, nihil estimabilitatis, nihilque amabilitatis ei possunt addere supra id, quod solus Deus habebat; & consequenter nec possunt constituere complexum ipsum aut melius, aut maius bonum, quam erat Deus solus. Etenim iuxta verum illud ac satis vulgare axiomata, *Sicut se habet simpliciter ad simpliciter, ita magis ad magis*, vt nequit subiectum vllum euadere bonum sine bonitate, ita nequit euadere magis bonum sine maiore bonitate. At complexum ex Deo, & creaturis maiorem bonitatem non habet, quam solus Deus, utpote qui totam propriam formaliter, & totam creaturarum eminenter in se solo habet, nec aliam ad his complexum habere potest, vt constat. Igitur complexum ex Deo, & creaturis non potest esse magis bonum, quam est Deus solus.

Hinc constat, complexum ex Deo, & creaturis non solum non esse melius, siue maius bonum, quam est Deus solus intensiuè, sed neque extensiuè.

Quoniam esse quodlibet maius alio aliud non est in vniuersum, quam ipsum excedere in aliqua parte, quam supra ipsum addit aut intensiōis, sic fit maius quoad intensiōem, siue intensiue, aut extensiōis; si fit maius quoad extensiōem, siue extensiue. Sed complexum ex Deo, & creaturis nullam omnino partem aut intensiōis, aut extensiōis bonitatis addit supra bonitatem, quam habet solus Deus, iuxta dicta. Igitur tale complexum maius non est quoad bonitatem aut intensiue, aut extensiue, quam est Deus solus. Quod ipsum est, non esse illud melius, seu maius bonum, quam solus Deus aut intensiue, aut extensiue.

75 Dices. Deus, & creaturæ sunt plura bona, quam Deus solus. Ergo & maius bonum. Concesso antecedente, nego consequentiam. Quia ad pluralitatem bonorum facta est pluralitas subiectorum; quæ bona dicuntur: Deus autem, & creaturæ plura subiecta sunt dicta bona. Ad maioritatem verò boni requiritur maioritas bonitatis. Deus autem, & creaturæ simul non habent maiorem bonitatem, quam habet Deus solus.

76 Dices rursus. Totum est maius suâ parte. Sed complexum ex Deo, & creaturis totum quoddam bonum est, cuius Deus est pars. Igitur tale complexum maius est bonum, quam solus Deus. Distinguo maiorem. Totum est maius suâ parte secundum id quod excedit partem, verèque subinde est totum respectu eius; concedo. Secundum id, in quo non excedit partem, atque adeo neque est totum respectu eius, nego. Deinde distinguo minorem. Sed complexum ex Deo, & creaturis totum quoddam bonum est, cuius Deus est pars secundum numerum subiectorum,

77 siue entium, quæ bona dicuntur; concedo. Secundum bonitatem, à qua dicuntur bona; nego. Et nego consequentiam. Bonitas quippe Dei non est pars bonitatis complexi, prout opus erat, ut complexum maius quoad bonitatem, atque adeo maius bonum, quam Deus solus, diceretur; sed est ipsa tota complexi bonitas iuxta dicta. Proindeque, ut nequit complexum quoad bonitatem dici totum respectu Dei; sic nec quoad bonitatem maius, & consequenter nec maius bonum, quam Deus solus, dici potest.

Propositio 3.

77 Complexum ex Deo, & ex omnibus alijs entibus tam impossibilibus, quam possibilibus non est melius, seu non est maius bonum, quam Deus solus.

78 Tum quia tota bonitas tam impossibilem, quam possibilem eminenter continetur in Deo & eminentiâ virtutis, & eminentiâ æquivalentiâ, ut supra q. 2. proposit. 4. & 5. probatum est; recurritque argumentatio facta pro præced. proposit. Tum quia bonitas impossibilem ab annexâ sibi impossibilitatis imperfectione ita decreuit, seu potius euanescit, ut veniat reputanda pro nullâ iuxta dicta supra q. 9. fine. Quo fit, ut aggregatum ex impossibilibus, & possibilibus non magis bonum, quam aggregatum ex solis possibilibus, veniat absolute censendum.

Propositio. 4.

78 Complexum ex Deo, & ex omnibus alijs entibus absolute est minus bonum, quam Deus solus.

Quoniam, datis duabus perfectionibus, seu bonitatibus secundum se præcisè æqualibus, altera sit in perfectione mixta, altera si verò secus, ea, quæ est mixta imperfectione minor, quam altera, absolute venit censenda iuxta proposit. 59. demonstratam disp. 15. q. 7. Sed bonitas solius Dei, & bonitas complexi ex Deo, & alijs entibus secundum se consideratæ æquales ut minimum sunt; siquidem prima non est minor, quam secunda, iuxta præcedentes propositiones: bonitasque talis complexi innumeris aliorum entium in ipso contentorum imperfectionibus mixta est, ut constat bonitas verò solius Dei ab omni imperfectione est prorsus immunis, ut est stabilitum q. 2. proposit. 2. Igitur bonitas talis complexi minor absolute venit censenda, quam bonitas solius Dei; ipsumque subinde complexum minus bonum est, quam Deus solus. Quod erat ostendendum.

79 Ex hac propositione inferitur, compositum, quod ex Verbo diuino, & ex naturâ humanâ coalescit in Christo Domino, propter imperfectionem creaturæ, quam humanitas secum fert; minus bonum, atque adeo minus amabile eandem, quam est Deus solus. Quidquid in oppositum censeant, doceantque nonnulli Theologi in tract. de Incarnatione.

QVÆSTIO V.

Verum attributa Diuina inter se comparata, æqualia sint quoad perfectionem, seu bonitatem; vel inæqualia.

80 Sermo non est de Attributis diuinis aut extrinsecis, aut extrinsecis, iuxta diuisionem eorum tractatam supra disp. 2. q. 3. quod attinet ad illa extrinseca, per quæ in conceptibus suis complentur, aut constituuntur, sed tantum de formalitatibus à Deo indistinctis tum eorum, tum aliorum, quæ Deo adæquatè intrinseca sunt; ipsque toti Trinitati communibus: nam plena consideratio de personalibus ad tract. de Trinitate spectat; de quibus nihilominus obiter non nihil attingemus. Quoniam autem omnia huiuscemodi attributa communia quantum ad id, quod habent intrinsecum Deo, & inter se, & cum Deo ipso realiter sunt vnum, & idem; idem autem nec propriè sibi æquale est; nec villo modo potest esse sibi inæquale; dumtaxat agit quæstio præsens de illis, prout sunt distincta per rationem. Quo pacto plures formalitates, seu plura prædicata, seu plura attributa Dei sunt. Quæriturque, an illa ut sic comparata inter se formaliter, & ex proprijs conceptibus æqualia, vel inæqualia sint quoad perfectionem, seu bonitatem.

81 Esse inæqualia docent Hierice testans de communi disp. 15. de Volunt. n. 12. Arriag. disp. 27. n. 64. Recupit lib. 3. de Deo q. 14. Queros de Deo disp. 18. sect. 4. & alij. Esse verò æqualia tenent Arrub. l. p. disp. 105. à n. 30. & disp. 145. n. 4.